

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnine in inseratje sprejema upravnštvo v Katol. Tiskarni Kopitarjeve ulice št. 2.

Rekapit se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vprejemajo.

Uredništvo je v Seme-niskih ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveneml nedelje in praznike ob pol 6. uri popoldne.

Štev. 256.

V Ljubljani, v četrtek, 5. novembra 1903.

Letnik XXXI.

Kranjsko okrajno glavvarstvo v deželnem zboru.

(Govor poslanca dr. Šusteršiča v deželnem zboru dne 27. oktobra.)

Kakor znano, finance naših občin niso najboljše; nekaj dohodkov dobivajo občine tudi iz lova. Ali ravno glede dohodka nekaterih občin iz lova se pa od strani državne uprave na tak način postopa, da se občine direktno oškodujejo. To se da s številkami dokazati. V Cerklijah na Gorenjskem (Poslanec dr. Tavčar: »Hribar, halo, vstanite! Veselost.) je občinski lov. — Saj se ne gre za Hribarjev lov, ampak za Vavkenov.

Gospoda moja, ta cerkljanski lov je bil oddan v prejšnjih letih za 41 K na leto, in sicer je imel ta lov v najemu neki Janke Vavken (Poslanec dr. Tavčar: »Vas je Vaš pristaš!«) Le počakajte do konca; tu je vse eno, čegav pristaš je. Lansko leto je Vavken sam obetal sto kron. Letos je najemniška doba potekla in občinski odbor je pravilno sklenil, da se dá lov na dražbo. Dne 15. junija 1903 se je pri okrajnem glavvarstvu v Kranju vršila dražba in pri tej dražbi je izdražil lov g. Janez Jenko, posestnik iz Dvorij, z najvišjim ponudkom 656 kron. Župan sam se je tudi dražbe udeležil in je dražil do 400 K, da ne bi občina trpela nobene škode. Toda, kaj je storilo okrajno glavvarstvo v Kranju? (Klici na levi: »Čujmo!«)

Tisto okrajno glavvarstvo vod, ker je okrajni glavvar bolan, neki baron Schönberger, ali kakor mu pravijo, »ta mali baronček«, eden tistih »Staathaltereigigerlov«. (Živahna veselost na levi) ki se že toliko nesreče povzročil v naši državi. Ta gospod, ki je majhne postave, (Ponovljeno veselost na levi) pa hoče zaradi tega tembolj paša biti. (Deželni glavvar pozvoni: »Prosim, prosim!«) To se mera kritikovati, kakor zaslužiti, kajti mi takemu priseljenemu barončku ne bomo pripuščali, da bi oškodoval naše občine (Živahno odobravanje na levi) za naravnost ogromne svote. To je naravnost nesramno od takega človeka. (Klici na levi: »Tako je!« — Ugovarjanje na desni.) Bom že še druge stvari o njem povedal, kako se obnaša napram občinam.

Torej, dne 23. junija 1903 je c. kr. okr. glavvarstvo z odlokom št. 15.138 ponudbo gospoda Janeza Jenkote iz Dvorij odbilo, akoravno je on precej za dve leti naprej plačal najemščino, in sicer odbilo s tole motivacijo: »Da ga c. kr. okrajno glavvarstvo ne more smatrati za zanesljivim.« Torej, četudi je najemščino za dve leti naprej plačal, ga vendar baron Schönberger ne smatra za zanesljivega (Veselost na levi.) in odločil je, da se ima občinski lov krajevne občine Cerklje na novo v najem oddati potom zopetne javne dražbe, pri kateri bo g. Janez Jenko izključen.

Omenjam tukaj izrecno, da gospod Janez Jenko še nikdar ni bil kaznovan, da je devet let sem zapriseženi lovec v občini Lahoviče v kamniškem okraju in da tudi letos c. kr. okrajno glavvarstvo v Kamniku ni imelo nobenega pomisleka, dati mu lovsko pravico. Kar se tiče njegovih imovinskih razmer, bodi rečeno, da je posestnik, da je od dobre hiše in da ima denar razposojen pri ljudeh, torej da je gotovo v vsakem oziru v ugodnih odnošjih. In človeku, proti kateremu ni nobenega pametnega pomisleka, naj bi se lov odpovedal?

Torej dobro, tako je odločilo c. kr. okr. glavvarstvo v Kranju in ob enem je z odlokom z dne 23. junija 1903, št. 15.133, naročilo županstvu v Cerklijah, da naj občina sama oskrbuje medčasno lov in tekom 48 ur sporoči imena štirih zanesljivih lovecev. To se je tudi zgodilo, toda kaj pa je napravil Schönberger? Ze dne 29. junija t. l. je pod št. 15.554 razveljavil to, kar je dne 23. junija t. l. sam odredil, namreč razveljavil svoj prejšnji odlok, da naj ima očina svoj občinski lov v oskrbi, ter odločil, da bo za toliko časa, dokler ne bo nove dražbe — tu mo-

ram še omeniti, da je gospod Janez Jenko med tem časom zoper razveljavljenje svoje ponudbe pri deželni vladi vložil rekurs — šel lov v last podzakupnice Evgenije Vavken za letnih 41 kron. (Klici na levi: »Čujmo!«) Torej, gospoda moja, tukaj se vidi, da je na mah c. kr. okrajno glavvarstvo cerkljansko občino prikrašalo za več kot 600 K letnih dohodkov! (Poslanec Hribar: »Saj pride lov zopet na dražbo!«)

Proti temu odloku se je torej gospod Janez Jenko petičil na c. kr. deželno vlado (Klici na levi: »Čujmo!«) in c. kr. deželna vlada kranjska je ta rekurs zavrnila z motivacijo, da denarne razmere Janeza Jenkote — o katerem sem že poprej navedel, da je premožen in da je končno za dve leti naprej plačal najemščino čez 1000 kron — torej »da denarstvene razmere Janeza Jenkote, kateri opravlja službo loveškega čuvaja, niso takšne, da bi mogel poplačati letno najemščino 656 kron« — gospoda moja, katero je že dve leti naprej plačal, vlada pa trdi in Hein ve, da ne more plačati! (Klici na levi: »Čujte!«) Ako se kaj takega bere, mora človeku res pamet obstati!

Torej »da denarstvene razmere Janeza Jenkote niso take, da bi mogel poplačati letno najemščino 656 kron«, ozir. pravi, »s a m o z a veselje toliko potrositi.« Torej v naši deželi loviti se sme po nazorih naše deželne vlade samo za veselje, drugače se še na lov ne sme hoditi. (Živahna veselost) Baron Hein, ki druge ljudi po sebi sodi, lovi seveda samo za veselje, ima tudi dohodke po tem, drugi ljudje pa iz lova tudi dobička iščejo (Poslanec dr. Tavčar in Hribar: »No, no!«, če ravno hočejo.)

Torej pravi vlada . . . »oziroma samo za veselje toliko potrositi; valed tega kaže se pomislek, da bode Jenko v zatožbo lovskih stroškov lov na najnevarnejši način izševal.« — No, to je tudi hud pomislek, če je lovec divjačini nevaren (Živahna veselost), to je tudi hud pomislek naše deželne vlade. To se čita kakor humoreska, ta osarija naše deželne vlade. (Burna veselost na levi.) Deželni glavvar: »Prosim, taki izrazi niso dopustni, in jaz moram gospoda poslanca zaradi izraza »osarija« k redu poklicati!

Poslanec dr. Šusteršič: Je že dobro, vzamem na znanje, da ste me k redu poklicali, nič ne de. (Poslanec dr. Tavčar: »Na Vaš klic k redu mnogo dá, gospod glavvar!« — Veselost.)

Berimo dalje, kar piše deželna vlada: . . . ali pa, da pri dražbi dotičnega lova svojih ponudb sploh ni stavil v lastnem imenu, marveč za drugega, kateri bi bil voljan ta lov v najem vzeti, ki pa morebiti zaradi obstoječih pomislekov ni drznil očitno se pokazati kot ponudnik.«

Torej tukaj naenkrat neko podtikanje, neko dolženje, ki nima niti najmanjše dejanske podlage, nekaj, kar so si gospodje pri okrajnem glavvarstvu naravnost izmislili in potem poročali deželni vladi; in deželna vlada seveda je vse kot evangelij sprejela, kar je tam tak baronček s kratkimi hlačicami in špičestimi čevljički poročal. (Burna veselost na levi.)

Vložil se je seveda zoper ta odlok deželne vlade tudi rekurs na ministrstvo, in to ministrstvo bo imelo o tem razsojevati. Toda to čisto nič ne brani, da se ta zadeva v obrambo občinskih interesov tukaj javno v razgovor spravi, kajti kaj pa hoče ministrstvo storiti? Ministrstvo ne pozna Janeza Jenka, pač pa pozna našega Heina in torej se bo ministrstvo krčevito držalo tega, kar bo poročala deželna vlada; deželna vlada se drži tega, kar poroča Schönberger, in končno bo ministrstvo na vse zadnje to krivično odločbo potrdilo in občina bo oškodovana za celo leto in še dalje za več kakor 600 K na svojih dohodkih samo vsled samopasnosti in drznosti enega vladnega uradnika, ki sploh tukajšnjih razmer ne pozna in ki naj se poda kamor hoče, magari k Zulu-zamorcem. (Živahna veselost na levi.)

Gre se pa pri tej stvari tudi še za nekaj drugega, namreč obnašanje barona Schönbergerja napram vdeležnikom dotične

dražbe, osobito obnašanje njegovo napram gospodu Janezu Jenkotu je bilo tako, da smo mi kot ljudski zastopniki dolžni, zoper tako obnašanje priseljenega barona najodločneje protestirati.

Gospoda moja! Pomislite, na kakšen način se je obnašal baron Schönberger! Tukaj je poročilo, kako arogantno in pristransko se je vedel. Tako je na primer ta baron Schönberger rekel gospodu Janezu Jenkotu, ko je slednji licitiral lov. (Poslanec Hribar: »Gospodu Jenkotu?!«) no, prosim, saj niso samo agenti »Slavijev« gospodje. (Veselost na levi). — »Kaj bodo pa ljubljanski gospodje rekli, ako Tebi tukajle potrdimo lov?« No, jaz mislim, da mora Jenko gospod biti, če ga baron Schönberger tča. Moral je pač z njim bratovščino piti. (Burna veselost). Če pa misli baron Schönberger, da je kmet pes, ki se načeloma tče, potem se pa jako moti, in manire ga bomo ravno tako naučili, kakor smo je že naučili marikaterga drugega gospoda. (Posl. dr. Ferjančič: »No za Boga, vprašajte vendar že enkrat!«) Dr. Ferjančič je predsednik. (Veselost na levi.)

Nadalje je baron Schönberger rečel nad gospodom Jenkotom, ko je ta našteval 1312 K, in ko jih je naštel, je izustil sledeče besede: »Hudič, kaj imaš ti toliko denarja? Kam bodeš prišel, ko je tako drag lov?«

Gospoda moja! Kakšno je to obnašanje? In vprašam tudi, ali tako obnašanje opravičuje tudi ekscelencija baron Hein?

In nadalje mu je Schönberger še takrat pri licitaciji rekel: »Bom že potizvedoval, kakšen človek si ti«, ter je potikal ob mizo rekoč: »Denar pa kar precej daj!«

To je obnašanje uradnika c. kr. okrajnega glavvarstva, državnega uradnika, kakoršno je popolnoma nedopustno. Uradnik se ima dostojno in uljudno obnašati napram stranki, in če je stranka kmet, tem bolj uljudno, ker si kmet sam ne zna pomagati in je navezan na dobrohotnost uprave, za katero mora toliko plačevati. V tako arogantnem in surovem tonu se vede Schönberger vohče napram županom in občinskim mežem.

Glede lova imam še neko drugo stvar, ampak to navajam samo čisto kratko, ker je popolnoma podoben slučaj.

Pri oddaji mavčiškega lova je ta lov tudi na licitaciji zdražil gosp. Luka Šmid za 630 K. Gospod Luka Šmid je veleposestnik in gosp. dr. Tavčar bode sam potrdil, da je tudi izurjen lovec in da je že veliko zajcev potrelil. (Posl. dr. Tavčar: »Ne ravno tako veliko. On jih pusti streljati!«) in da je tudi veliko liberalcev on že pripravil ob veljavu. (Poslanec dr. Tavčar: »Prav nikogar ne!«) Gospod Luka Šmid je pristaš naše stranke, in je lov zdražil za 630 K. Toda tudi to licitator je Schönberger z ravnotako praznim izgovorom razveljavil in pod roko dal za nižjo ceno nekim kranjskim gospodom, ki so gotovo njegovi dobri prijatelji, in tako zopet znatno oškodoval mavčiško občino.

Ker si pa mi takega postopanja in obnašanja napram našemu ljudstvu ne pustimo dopasti od nobenega, naj si bode okrajni glavvar, okrajni komisar, ali stuga, ali pa baron Hein sam ali ministrski predsednik, ker nadalje nobenemu ne dajemo pravice na tak način oškodovati naše občine, ki imajo že itak malo dohodkov, zato vprašam gospoda deželnega glavvarja, kaj hoče on storiti, da napram tem nečevnim, škandaloznim slučajem varuje korist prizadetih občin, in kaj hoče nadalje storiti, da doseže to, da se bodo organi deželne vlade v deželi dostojno obnašali proti našemu ljudstvu? (Živahno odobravanje.)

Iz deželnih zborov.

Koroški deželni zbor je vseji 4. t. m. razpravljal o proračunu koroškega dežel. zaklada za l. 1903 in 1904. Na predlog posl. Burgerja je bil sprejet proračun za tekoče leto s skupno potrebnostjo 3.804.826 kron, s skupnim pokritjem 664.797 kron in primanjkljajem 3.140.029 kron. Primanjkljaj se pokrije z doklado na živila in pivo, s priklado od strani države iz dohodkov zvi-

šanega davka na žganje in iz zneska osebnega dohodninskega davka, s skupilom za lovsko karte, s 56% doklado na skupne direktne deželne davke in z 60% dež. naklado na hišno obrestarino mesta Celovec. Pri proračunu za l. 1904 je bila sprejeta skupna potrebščina v znesku 3.768.757 kron in skupno pokritje v znesku 686.992 kron. Primanjkljaj 3.089.765 kron se pokrije na enak način kakor za letošnje leto. Pri debati o proračunu je izjavil posl. Grafenauer, da je regulacija reke Gline popolnoma ponestrjeno podjetje, ki ne bo prav nič koristilo, od prebivalcev pa zahteva velikih žrtev. Pri poglavju o nauku je posl. Grafenauer izjavil, da Slovenci nočejo čisto slovenskih šol, ali v spodnjih razredih mora biti učni jezik slovenski. Zahteval je, da se obiskovanje šole zniža na 6 let, od 12. do 16. leta pa naj traja ponavljajni pouk. Deželni nadzornik Palla je izjavil napram očitstvu od strani posl. Weissa, da med učiteljstvom v deželi ni narodnih in verskih razporov. Proračun za l. 1903 in 1904 je bil englasno sprejet.

V nižjeavstrijskem dežel. zboru je v seji 4. nov. stavil posl. Steiner nujni predlog, v katerem zahteva od vlade, da izdela čim preje predlogo, v kateri bodo po zakonu določene obdukcije mrtvih, in jo čim preje predloži drž. zboru. Pri utemeljevanju navaja, da je obdukcija v gotovih slučajih potrebna, da pa se je ne sme zlorabljati. Potem prebere nek protokol, v katerem je dokazano, da je čuvaj mrtvecev na preskrbovalnici trem profesorjem prodajal posamezne dele trupel. Nujnost predloga je bila sprejeta. Potem se je nadaljevala debata o preuredbi opravičnega reda in je bila sprejeta reforma v celoti. Sprejeta je bila tudi točka, da se poslanca lahko izključi od sej, ali samo na predlog dež. maršala.

Moravski deželni zbor je vsprejel proračun za l. 1903. Prsl. Stransky je izjavil, da kakor dolgo ne bo miru in sprave med obema narodoma, toliko časa ne more biti govora o redni upravi dežele in države. Nemci so pokazali, da so zoper spravo, ker nočejo dovoliti, da se ustanovi češka univerza na Moravskem. Posl. Homma je dejal, da bodo Nemci svoje posestno stanje branili. Brez njih se ne bo zgodilo ničesar v državi.

Češki deželni zbor bode najbrže, ker so se vsa pogajanja razbila, sklican k formalni seji in potem takoj zaključen. Potem se zopet snide o Božiču. V seji proračunske komisije dež. zbora je posl. Novak imenom Nemcev izjavil pri vprašanju, naj li dežela prispeva k vojaškim potrebščinam, da bodo nemški čtani komisije le tako dolgo glasovali za to točko, dokler bo obstojala edinost armade.

Gališki deželni zbor je imel 3. t. m. zadnjo sejo.

Stajarski deželni zbor. Položaj se tekom včerajšnjega dne še ni pojasnil, in obstrukcija preti še vedno. Stranke manjšine zahtevajo pomožitev mandatov kmečkih občin za štiri in pomožitev mest v dež. odboru za en mandat. Potem bi imele kmečke občine v dežel. odboru dve mesti, eno za Spod. Stajarsko, in eno za Sr. oz. za Gor. Stajarsko. Večina pa zahteva, da se istotako pomože mandati mest in trgov, ker se boji, da bi kmečke občine ne dobile premoči v dežel. zboru. Stranke, ki obstruirajo, brez volivne reforme ne dovolijo proračuna.

Ogrska kriza.

Včerajšnja seja ogrske zbornice je bila jako burna. Ze pred sejo je bila razširjena govornica, da hoče opozicija z dolgimi govori preprečiti nagovor novega ministrskega predsednika.

Začetkom seje podpredsednik Daniel naznani, da je grof Apponyi odložil predsedstvo. Opozicijski posl. Szederkenyi obžaluje odstop grofa Apponyja in predlaga, naj ga zbornica naprosi, da prekliče svoj odstop. Košut je istega mnenja.

Posl. Daranyi v imenu ljudske stranke naglašja, da je bil Apponyi prisiljen odstopiti, in vsled tega je treba o tem razpravljati. Baron Daniel v imenu vladne večine predlaga, naj se Apponyju izreče zahvala,

sicer pa njegov odstop vzame na znanje. Govorili so še v imenu opozicije Rakovszky, Ugron in Hook. Meji zadnjim govornikom je bil vedno vadji krik. V tem trenutku stopi v zbornico grof Apponyi, ki ga opozicija najburneje pozdravlja.

Grof Apponyi najodločneje izjavi, da več ne sprejme predsedstva, ker se hoče v bodoče kot poslanec udeleževati raznih razprav.

Mejtem je nova vlada čakala v bližnji sobi, kdaj se poleže vihar, da se more zbornici predstaviti. Po kratkem prestatku podpredsednik ob 1. uri zopet tvori sejo in v tem trenutku stopi v dvorano nova vlada. Večina burno ploska, opozicija pa divje kriči: »Ven z njimi!« Meji največjim krikom zapisnikar prečita cesarjevo imenovanje nove vlade. Ko pa hoče govoriti min. predsednik grof Tisza, zažene opozicija tak krik, da je bila seja pretrgana. Ob pol 2. uri more grof Tisza izjaviti, da je zahteval le prebitanje cesarjevega pisma, in da more sedaj zbornico nadaljevati svojo razpravo; program svoj pa hoče grof Tisza razviti, ko se zbornica pomiri. Končno ob 3 uri zbornica sklene, da danes nadaljuje razpravo o odstopu grofa Apponyja.

Ob 4. uri se je nova vlada predstavila zbornici magnatov. Grof Tisza pravi: »Treba je, da napravimo red in da državni stroj zopet pride v tek. Madjari sedaj še niso dosegli poveljnega jezika v armadi, a zadovoljni smejo biti z novimi koncesijami, katere govornik obširno pojasnjuje. Dalje naglašja, da hočejo Madjari »milostno trpeti tudi druge narodnosti v dežel«, ako njihove zahteve ne nasprotujejo madjarski državi, sicer gorje jim. Spominja se tudi Hrvatov, ki imajo svoje posebne v zakonu zajamčene pravice. — Torej Tisza ali Apponyi, oba sta Madjara, oba jednaka s šovinisti na levi. Madjari so zopet mnogo dosegli, kar še ni, pa pride.

Ministrski predsednik Giolitti.

Novi italijanski ministrski predsednik je 60 let star. O 1 leta 1882. sedi v zbornici; leta 1889. je postal pod Crispijem finančni minister, toda že leta 1890. je odstopil, ker se je Crispi upiral progresivnemu dohodninskemu davku L 1892 postal je kot naslednik Rudinija ministrski predsednik in minister za notranje zadeve. Ko so nastali l. 1893 znani bančni škandali, v srednji Italiji ter na Siciliji pa upori skrivnih zvez, začel se je neizprosni boj proti Giolittiju. Ko s svojim velikim govorom 10. oktobra 1893 ni mogel pomiriti razburjenih duhov in ko so ga začeli v prvi jesenski seji napadati, je takoj odstopil. Šele po Crispijevem porazu (1896) je stopil Giolitti zopet na politično polje. Po Rudinijevem odstopu (1898) je postal l. 1901 minister notranjih zadev v Zanardellijevem kabinetu, katerega je pa dne 10. junija 1903 zopet zapustil, ker se je vlada upirala nekemu predlogu. Njegov izstop je povzročil Zanardellijev poraz, katerega naslednik je sedaj postal sam.

Glasovi o volitvah v Bolgariji.

Časopisje se obširno bavi z volitvami v bolgarsko sobranje in je soglasno v sodbi, da je imel knez Ferdinand izredno srečo. Zmaga sedanje vladne stranke pomenja zavezo protiruske bolgarske stranke Stambulovcev. Do tega izida je največ pripomogla nejasnost ruske politike v makedonskem vprašanju. Sedanja vlada je bolgarsko vojsko z velikimi žrtvami reorganizirala, da je pripravljena za vsak slučaj. Knez Ferdinand in njegova vlada skušata zlepa doseči vspehov za Makedonce, ne bodeta pa tudi ne pomišljevala prijeti za orožje, ako se evropski diplomaciji ne posreči razvozlati makedonskega vozlja, katerega je evropska diplomacija sama pomagala zaplesti.

Armenci proti Rusiji.

Iz Tiflisa poročajo: Armenska vstaja traja dalje. Po osvojenju Kavkaza še ni bilo tako slabih časov. Razburjenost je velika, posebno v araratski nižini, v Erivanu in Aleksandropolu. Prestolnica katol. cerkvenega poglavarja je od vojaštva zasiražena in od drugega sveta popolnoma ločena. Katolikos je takorekoč carjev ujetnik. Sinoda ne zboruje; tudi konzistoriji so prenehali delovati. Katolikos se brani podvređi se carjevemu povelju. Komisiji je odgovoril, da je sicer prisegel carju, toda tudi armenskemu narodu, da varuje njegove pravice. Tudi se je izrazil, da je imetje, katero Rusi konfiskujejo, last Armencev celega sveta. Ker se je katolikos branil izročiti ključ, razbila je komisija blagajne ter pobrala iz njih zaklade. Nadškof Parzian, katerega je minister Plehve na pogovor v Samaru povabil, je pregan v orenburško pokrajino. Za ta novica je ljudstvo jako razburila.

Iz brzozavk.

Sofija. Sobranje je sklicano na dne 15. t. m.

Belgrad. Neki srbski list v Belemgradu poroča, da kralj Peter namerava na korist svojega sina odpovedati se kroni.

Pariz. Dreyfus poroča, da mu je vojni minister André zagotovil, da se v kratkem izvrši revizija njegove pravde in da naj radi tega ne zapusti Pariza.

Dunaj. Pronuncijska Taliani zapusti danes večer Dunaj ter se odpelje v Rim, kjer sprejme kardinalski klobuk in potem stalno ostane.

Grac. Včeraj dopoldne je bila na vseučilišču slovesna inauguracija novega rektorja dr. Skraupa.

Wiesbaden. Car Nikolaj se je pripeljal sem včeraj zvečer. Na kolodvoru ga je sprejel nemški cesar. Posestnikom balkonov je bilo mej carjevo vožnjo s kolodvora prepovedano bivanje na balkonih.

Dunaj. Ministrski predsednik dr. pl. Kšner je odlikovan z velikim križcem Pijevega reda.

Dunaj. Povodom bližnjega strankarskega shoda je socijalno demokratsko vodstvo priobdilo poročilo o političnem položaju. Najvažnejša točka v tem poročilu je odstavek, v katerem izjavlja, da je dosežanje razmerje mej Avstrijo in Ogrsko po najnovejših koncesijah Madjarom nevzdržljivo.

Budimpešta. Szederkenyjeva skupina neodvisne stranke je sklenila, da prične najodločnejši boj proti Tiszi. Ugronova stranka je sklenila, da nadaljuje obstrukcijo. Ako se to zgodi, Tisza razpusti zbornico.

Pariz. Zbornica je sprejela načrt komisije, da se odpravijo posredovalnice za delo s 495 proti 16 glasovom. Poslanci večine so sklenili dovoliti notranjemu ministru tajni zaklad, da tako izrazijo vladi zaupanje. To se je zgodilo s 314 glasovi proti 225. Oblej bode večina pred važnimi sejami imela posvetovanja, da tako prepreči presenečenja pri glasovanjih.

Rim. Danes so pričeli ministri razprave o trgovskih pogodbah. Govori se, ako bo Luzzatti predlagal, naj se sadanja trgovinska pogodba z Avstrijo podaljša, da bo to Avstrija odklonila; niso pa izključene obravnave o provizoriju.

Belgrad. Ustanavlja se kmetska stranka. Dne 14. t. m. bo izšla prva številka srbsko-bolgarske lista »Zjedinenje«.

New York. O volitvah v ameriških mestih se poroča, da so skoro povsod zmagali republikanci z velikimi večinami.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 5. novembra.

Liberalna maščevalnost. »Slovenski Narod« v Jakličevi zadevi kaže, kako gnjila je njegova liberalnost. Samo, da bi se maščeval nad Jakličem, podtika njegovim besedam razna napačna umevanja in kršiti hoče celo poslančevu imuniteto. Vsa »Narodova« gonja na Jakliča je brutalen atentat na liberalnost. Uprav podlo pa je »Narodovo« hujskanje, ki je obseženo v posebno značilnih besedah: »Kobio ostalo Jakličevo početje ne kaznovano, ko bi se deželni šolski svet udal terorizmu klerikalcev, bi bil to škandal vseh škandalov«. — Tako podlo zna hujskati »Narod« proti učitelju, kateremu se po pravici ne more nič zgoditi, kako podlo podpihuje »Narod«, da bi deželni šolski svet storil krivico. Mi pa pravimo: Ko bi se deželni šolski svet udal terorizmu »Slovenskega Naroda«, bi bil to škandal vseh škandalov. Ako bi deželni šolski svet sledil podlemu in umazanemu »Slovenskemu Narodu«, tedaj bi bil marioneta v rokah uredništva »Slovenskega Naroda«. Ako si deželni šolski svet izvoli to ulogo, je njegova stvar, mi bomo vedeli, kaj nam je storiti!

Glasovi iz »Naroda«, a ne iz naroda. »Narodovci« so skovali klavern ugovor proti obstrukciji v dež. zboru in razširjenju volilne pravice. To svojo »okrožnico« so razposlali občinam po deželi z dostavkom, naj jo obč. zastopi podpišejo in vrnejo kot petico na dež. zbor. Te glasove »iz naroda« dobiva seveda najprvo v roke »Narodovo« uredništvo ter jih objavlja z isto slastjo, kakor zajema sestradan drvar s tropinami polite ajdove žgance iz pisane ribniške skleda. Da vam teknilo, samo pazite, da se ne zaleti v sapnik. — Tako je »Narod« sinoči zopet objavil »glas iz naroda«, ki baje od meva po cerkniški občini proti obstrukciji in širši volilni pravici kmečkih občin. In zakaj? Ker se ne gradita okrajna cesta Begunje-Sv. Vid in vodovod Cerknica-Rakek. Ljudje božji, ali ste res tako gluhi in slepi, da greste na lim ljubljanskim zvitim tičarjem? Vprašajte g. dr. Tavčarja, ki je glavni urednik »Narodov« in dež. odbornik, zakaj dež. stavbeni urad že ni na lici mesta

presodil načrtov za imenovano cesto in nameravani vodovod Cerknica-Rakek Unec? Saj je dr. Tavčar, kakor trdijo zlobni jeziki, najmerodajnejša oseba v dež. odboru, kjer mu dr. Schaffar in Grasselli vsako željo bereta že z obraza. Toda, ako je dr. Tavčar odkritosrden, moral bo priznati javno, da je dež. stavbeni urad preobložen z raznim delom, da doslej ni mogel ustreči ne Cerkničanom, ne Rakovcem in Unčanom, in da bito dvoje vprašanje prišlo leto na vrsto v dežel. zboru, tudi ko bi ne bilo liberalne slovensko-nemške obstrukcije v finančnem, upravnem in ustavnem odseku. Gospod dr. Tavčar, pozivljamo Vas kot moža, da vprašate dežel. stavbeni urad, ali je to istina, kar trdimo, in da izjavo deželnega stavbnega urada tudi objavite v svojem glasilu. — Istina je namreč, da se ogled na lici mesta ob ugodnem vremenu izvrši to zimo, gotovo pa na spomlad. Upamo tudi, da ne ostane pri praznih obljubah.

Kdo podpira Nemce? Iz Maribora nam poroča naš dopisnik: Zadnjič sem storil velik naroden greb, šel sem iz radovednosti v nemško mestno gledališče. Bilo je tako malo občinstva, da bi jih lahko na prste seštel in še od teh je bila skoro polovica — Slovencev. Se pač pozna, da je polovica mariborskega prebivalstva slovenska, samo nemški terorizem jim zabranjuje, da bi to svojo narodnost javno pokazali. Zadnjič sem govoril z neko gospo, ki je rojena Kranjica in katere mož je potovalec pri nemški tvrčki. Rekla mi je slovenski: »Jaz bi rada šla v »Narodni dom« v gledališče, pa se bojim, da bi me kdo videl in bi potem mojemu možu škodovalo, če bi to zvedel njegov šef«. In takšnih prisiljenih Nemcev je še jako mnogo v Mariboru. Slovenski kmetje pa nosijo svoj denar takim ljudem, ki zabranjuje svojim uslužbencem govoriti slovenski, seveda tedaj ne, če jih kličejo v svoje trgovine! Kedaj bo srečala pamet naše ljudi? — Dostavek uredništva: Tudi v središču Slovenije ni dosti boljše.

Italijanska univerza. »Piccolo« je baje zvedel iz zanesljivega vira, da je naučno ministrstvo predložilo ministrskemu svetu tri načrte, po katerih naj bi se rešilo vprašanje laške univerze. Noben teh treh načrtov pa ne izključuje, da ne bi bila italijanska univerza v Trstu. Vprašanje italijanske univerze v Trstu je že dozorelo v naučnem ministrtvu, pravi »Piccolo«. — Tudi »Tiroler Tagblatt« govori o teh treh načrtih, a »Piccolo« pravi, da se to, kar piše »Tiroler Tagblatt«, ne vjema z informacijami, katere je dobil »Piccolo«. — Dopisnik »Tiroler Tagblatta« piše o teh treh načrtih: »Ustanovitev italijanske pravno-trgovinske akademije, ustanovitev pravne akademije, premeščenje italijanskih paralek iz Inomosta na dunajsko univerzo. Sedež pravno-trgovinske akademije bil bi v enem mestu »Venezia Giulia«, sedež pravne akademije bil bi v italijanskem mestu, a ne v Trstu. To namerava vlada izvesti z odloki in odredbami. Ako bi namreč stopila danes vlada pred parlament — tako dopisnik »Tiroler Tagblatt-a« — z načrtom italijanske univerze v Trstu, bi jutri zahtevali tudi toliko Čehi, Slovenci, Hrvatje in Malorusi. A tudi ni izključeno, pravi dopisnik, da bodo mogli polagati laški dijaki izpite v laškem jeziku na univerzah na Dunaju, v Gradcu in v Inomostu.

Ali je to mogoče? Iz Lješe pri Prevaljah na Koroškem: Prežalostno je, kako se postopa z našo dečo. Pri nas imamo dvorazredno, takozvano dvojezično šolo, katero obiskujejo izključno slovenski otroci, za učitelja pa so nam poslali trda Nemca. Niti učitelj, niti učiteljica ne znata slovenski! Otroci ne razumejo nemški, učitelja ne slovenski! Kakšen pouk?! Kakšen vspeh?! Pаметen človek poreče, da kaj takega ni mogoče, a pri nas na Koroškem je vse mogoče. Trda je tužjeva peta, a Slovenec — pohlevno trpi!

Osebnosti. Umrl je v nekem sanatoriju pri Gradcu g. J. Sivka, c. kr. poštni oficijal v Mariboru, doma iz Spitališča. — Umrl je v Mariboru zobozdravnik g. dr. Henrik Zinke. — Naš rojak, g. Ivan

Volec, je bil 1. novembra imenovan mojstrom v arzenalu v Pulju. — Pisatelj gosp. Ivo Sorli je preстал na graškem vseučilišču tretji državni izpit in drugi rigoroz. Vstopil je v političko službo pri c. kr. policijskem ravnateljstvu v Trstu.

Politično zborovanje v Št. Lenartu v Slov. goricah se vrši v nedeljo dne 8. novembra, ob 3. uri popoldne v hiši slovenske posojilnice. Na vsopredru je: 1. Odborovo poročilo o delovanju društva v pretečenem letu in volitev novega odbora. 2. O deželnem zboru poroča poslanec Ivan Rožkar. 3. Kako tepta vlada naše narodne pravice, govori Fr. Kramberger, veleposestnikov sin iz Gočove. 4. Izboljšajmo našo narodno gospodarstvo, razpravlja Jan. Jurančič, čebelar pri Sv. Antonu v Slov. gor. 5. Vprašanja, predlogi in nasveti. Zanimanje za ta shod je med kmeti lenarškega okraja veliko, zato bode shod gotovo dobro obiskan. Udeležiti bi se ga pač moral vsak okoličan kakor tudi tržan, da se enkrat očisti trg slovenskih renegatov!

Vrgli na cesto bodo učitelji poslance Jakliča, ne pa posajali na podpredsedniška mesta na svojih shodih. Tako grozi »Učit. Tovarisk« Jakliču zaradi obstrukcije. Naj bodo gg. učitelji tako prijazni in naj ne vabijo naših poslancev na shode, ako brez njih lahko izhajajo!

Zakaj se brani Jaklič zapustiti Dobrépolje? Ej, zakaj! Poslušajte »Narod!« V Jakličevem konsumu smrdi in če bi Jaklič odšel, bi ta smrad udaril na dan. Po znani lastnosti smradu, ki vendar le ljudi odganja, bi si Jaklič le na vse pretege pomagal iz Dobrépolj, a po liberalni logiki, hoče on ostati ravno v Dobrépoljah. Zmede!

Slovenci hočejo posloveniti pol sveta! vzklika tržaški »Piccolo«, ker zahtevajo koroški Slovenci, naj bi vendar sodniki razumeli onega, katerega hočejo soditi! Tako vzklika list, ko se Slovenci boré za pravice, ki so jim zajamčene v zakonu, ko hočejo tudi Slovenci, da se izvršuje zakon. Slovenci niso nikdar zanikali pravic drugim narodom, če pa zahtevajo od uradov svojih pravic, s tem še nočejo posloveniti pol sveta. Avstrija pa bi gotovo ne bila na škodi, ko bi bili tudi Slovani deležni pravic v isti meri, kakor so jih deležni Lahi, Nemci in Madjari! Sicer se pa taki »Piccolovi« vzkliki slabo ujemajo z nameni mnogih italijanskih politikov, ki delajo na to, da bi prišlo do zveze med latinštvom in slovanštvom proti »divje prodirajočemu germanizmu«.

Pojasnilo Prejeli smo sledeči dopis: Slavno uredništvo! Pretečeno soboto prinesli ste o shodu slovenskih odvetnikov notico, v kateri je bila, — meni neljubo, — vpletena tudi moja oseba. Ker se, kakor čujem, izvir te notice različno razlaga, in ker je v interesu sklepov odvetniškega shoda želeli, da se osigura za naprej složno delovanje, izrekam željo, da bi se od obeh strank v prihodnje opuščala vsaka osebnost in vsaka polemika. Preverjen sem, da mi blagovoljno to uslugo v interesu stvari storite in sem z odličnim spoštovanjem udani dr. Valentin Krisper, Ljubljana.

— **Napačna nuna.** V zapore v Gorici so privedli neko Agnezo Kuzunsko iz ruske Poljske, oblečeno kot nuno, ter jo postavili pred sodnika, češ, da je hodila okoli po goriški deželi preoblečena v nunsko obleko nabirat milodare. Ona pa je tajila, da je beračica, ter trdila, da denar, ki so ga dobili pri njej, je njen, kakor tudi je njena nunska obleka. Obravnava v soboto se je pretrgala ter se bo nadaljevala v kratkem.

— **Kdo priliva nemškemu drevesu v slovenski zemlji?!** Nedavno smo bili omenili imenovanje deželno sodnega svetovaleca v Mariboru, Kapuna, ki je preskočil celo vrsto svojih prednikov, da si se mež nima ponašati z nobeno drugo posebno vrlino, nego s pristnim in izrazitim nemškonačionalnim mišljenjem. Stopivši iz mladostnih let je mož postal — praktičen. Izprevidel je bil, da modrosti boljši del je tako politično mišljenje, kakor ugaja njim, ki v naši Avstriji režejo krub državnim uradnikom. — V takem praktičnem spoznanju je g. Kapun postal iz navdušenega Slovenca istotako navdušen Nemec. V svojih dijaških letih je bil mož ognjevit Slovenec in za časa vseučiliških studij navdušen Triglavčan. Potem pa, spoznavši praktično pot do lastne koristi, je iztrgal iz srca svoja čustva in danes je mož — deželni sodni svetnik — na škodo in v zasmeh vsem njim, ki so imeli pred njim pravico do takega

cem udaril po levi roki in težko počkoval. Obojen je bil na 6 tednov ječe. — Surov sin. Posestnik Janez Klopčič iz Prevoj jako grdo ravna s svojo materjo; pretepa jo in meče ob tla, in vendar mu je blago srce materino to nečloveško ravnanje odpustilo. Ko je sin neki dan zopet svojo mater napadel, pribežala je k gosti hiši in tu se domači videli, kako je Klopčič pred hišo svojo mater ob tla metel in jo s čevlji suval. Ni torej čuda, če se je 76 let stari Tine Gostič za njegovo mater potegnil, a pri tej priložnosti je Klopčič vrgel s tako silo sturca ob tla, da se mu je desna noga na dveh krajih zlomila. Sodišče je Klopčiča obsodilo na 4 meseca težke ječe.

Razne stvari.

Najnovejše od raznih strani.

Iz Prage poročajo, da je sodnijska razprava glede svetovavslavske hranilnice zopet preložena. — Grafica Lonyay je odpotovala pod zdravniškim nadzorstvom iz Svico na Dunaj. — Grški princ Jurij je došel na Dunaj. — Dinamična eksplozija pripravki. V Fjingsfjorden na Švedskem je pri neki poroki eksplodiral zabojček dinamita. Enajst oseb je ranjenih, štiri smrtno. Dotična hiša je deloma porušena. — Železniška nesreča. Včeraj je trčil v Budimpešti v Tereziopel odhajajoči vlak, na neko lokomotivo. Trije vozovi so razbiti in strojevodja ranjen, potovalci so nepoškodovani.

Društva.

(Vabilo na društveni večer) katerega priredi „Delavsko podporno društvo“ v Celju dne 8. novembra t. l. v „Skalni klet“ na čast slovenskemu skladatelju gospodu dr. Gustavu Ipavcu. Pri istem bode proizvajal pevski zbor „del. društva“ izključno le pesmi g. dr. Gustava Ipavca, in sicer sledeče moške zbere: „Tam za gor“, „Jutro“, „Planinska roža“, „Kje so moje rožice“, „Zvečer“, „Mrak“, „Lpa“, „Danica“, „Oblačku“, „Bratje, bodimo veseli“ in „Slovenec sem“. Pred in med posameznimi točkami svira „Celjska narodna godba“. Po dovršenem koncertu prosta zabava. Začetek ob 8. uri zvečer. K obilni udeležbi vabi odbor.

(V Ribnici) priredite „Ženska in moška podružnica družbe sv. Cirila in Metod“ v nedeljo, 8. novembra, zabavni večer v salonu g. Antona Arkota. Vapored: 1. a) Bach: Aria za IV. stuno, b) Schumann: „Večerna“, c) Paganini: „Hexentanz“, 2. a) Wieniawsky: „Légende“, b) Simonich: „Fantazija vihu slavenskih motiva“, proizvajanje na g. s. h. 3. Kje je meja. Izvirna gluma v enem dejanju. 4. a) Sarasate: „Romanza Andaluz“, b) Sarasate: „Zigeunerweisen“, 5. a) Firdelli: „Chanson plaintive“, b) Fridelli: „Buclesque“, c) Simonich: „Tarantella“, proizvajanje na g. s. h. 6. Jabolčna potvica. Komičen prizor. Iz prijaznosti sodeluje virtuozi na g. s. h. gospod tovarnar H. Smonič iz Sušaka. Ustopenina za csebo 1 krono, stojišča 60 v. Preplačila se v korist družbe hvaležno sprejmejo. Začetek ob pol 8. uri zvečer. Gostje dobro došli!

(Podporno društvo zaslovenske visokošolce) na Dunaju ima v soboto, dne 14. novembra, svoj 15. občni zbor v dvorani „Slovenske Besede“, Dunaj, I., Braunerstrasse 7, 1. nadstropje. Začetek ob 6. uri zvečer.

Telefonska in brzojavna poročila.

Gradec, 5. novembra. Jutri je zopet seja deželnega zbora. Mej strankami se vrše pogajanja. Majšina zahteva štiri nove mandate za kmetske občine in dve deželnoodborniški mesti za kmetsko skupino, Gradcu pa dovoljuje tri nove mandate. Večina je izjavila, da to sprejme, ako se tudi mestni skupini dasta dve deželnoodborniški mesti. Manjšina je to odklonila in vstraja pri svoji zahtevi, da se samo za kmetsko skupino ustanovi novo deželnoodborniško mesto. Pogajanja se nadaljujejo.

Maribor, 5. novembra. Porotne obravnave proti „Südsteierische Presse“ ne bo, ker so tožniki odstopili od tožbe.

Budimpešta, 5. nov. Ko je bil prečitan zapisnik včerajšnje seje, graja posl. Barta včerajšnje postopanje pod-

predsednika Daniela. Mej Bartovim govorom so se sporekli posamezni člani opozicije in vladne stranke. Podpredsednik Daniel prizna nepravilnost glede zapisnika ter predlaga, naj zbornica še enkrat glasuje o vladarjevem dopisu glede nove vlade. Ta predlog obvelja z večino; nekaj Košutovcev je glasovalo z večino. Nato je zbornica na znanje vzela vladarjev dopis. Predložena je bila prošnja mesta Szathmar, naj se vojaki tretjeletniki odpuste. Ugron predlaga, naj se o tej prošnji že v soboto razpravlja. Tisza prizna nujnost te prošnje, vendar želi, naj zbornica preje zaslži njegov program in voli predsednika. Seja se nadaljuje.

Zagreb, 5. nov. Shod Srbov v Dalji je prepovedan.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m, srednji tlačni tlak 736°C mm

Čas opazovanja	Stanje barometra, v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrevi.	Nebo	Padavina v urah
4 9. zveč.	741'6	9'0	sl. sever	sk. obl.	
7. zjutr.	742'3	9'0	"	obl.	0'0
2. popol.	742'6	10'7	"	"	

Srednja včerajšnja temperatura 8'9°, normale 6'4°

Dunajska borza

dne 4. novembra

Skupni državni dolg v notah	100'45
Skupni državni dolg v srebru	100'30
Avstrijska zlata renta 4%	120'10
Avstrijska krona renta 4%	100'40
Avstrijska inv. renta 3 1/2%	92'60
Ogrska zlata renta 4%	118'80
Ogrska krona renta 4%	88'80
Ogrska inv. renta 3 1/2%	89'60
Avstro-ogrsko bančne delnice	16'10
Kreditne delnice	67'55
London vista	239'73 1/2
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. v	117'15
20 mark	23'46
20 frankov	19'17
Italijanski bankovci	96'35
C. kr. cekini	11'33

Brunolein, izvrstno sredstvo za ohranitev lesovja, preprečuje gnilobo, oprhllost itd. Za trgovce pohištva, mizarje in zasebnike ima v zalogi trdka **BRATA EBERL v Ljubljani** Franciskanske ulice. 524 15 11-3

Vnanja naročila proti povzetju.

Svarilo!

Kreditne zavode in zasebnike resno variva, da ne dajo g. **Jankotu Mulaček** na najina imena ozir. najina podpisane nekakega pesojila. 1452 1-1

Ivan Arhar, želez. uradnik.

Anton Kuder, sod. avskult.,

oba v Ljubljani.

Stenografa

z lepo pisavo, zmožnega slovenske in nemške stenografije, sprejme takoj ali 1. decembra 1903 odvetniška pisarna dr. Krisper in dr. Tomišek v Ljubljani. Plača po dogovoru. 1457 3-1

Zadruga užitninskega odkupa v Radovljici sprejme izurjenega dacarja.

Službo je nastopiti z dnem 15. novembra t. l. Prošnje naj se pošiljajo na zadrugo do 12. t. m. 1456 1-1

Dobro vpeljana mokarija v zvezi s špecerijo

ali pa samo k tej stroki spadajoča oprava se zaradi boleznii = takoj proda. = Naslov pošte upravnistvo. 1453 3-1

Po nizki ceni se proda: **Majhen konj, turčin,** zelo lepe postave, ter za istega primeren voz na dveh kolesih; **jeden navaden voz** 14 1 3-1 in dve konjski opravi (Pierdegeschirre). Več se poz. é pri urednistvu „Slovenca“.

Cunard-Line.

Posredna vožnja potnikov Trst-New-York

Vozna cena za osebo Trst-New-York 185 K z vso prosto postrežbo, hrano in vinom.

Odhod prvega velikanskega parnika „Aroranla“ iz Trsta v forek, dne 10. nov. 1903.

Prodaja voznih listov **Schröder & Cie.** Trst via Carlo Gb. ga. 8 1450 3-2

423 31

L. Mikusch tovarna dežnikov, Ljubljana, Mestni trg 15.

Jožef Odar, 1432 5-3 mizar v Srednjivasi (Bohinj), takoj sprejme

1 pomočnika 1

796 100-41

Zahtevajte brezplačno in franko moj ilustrovani cenik z več ko 800 podobami ur, zlatega in srebrnega blaga in godbenih reči **HANNS KONRAD** tovarna za ure in izvozna trgovina Most št. 520, Češko.

Na najvišje povelje Njeg. e. in kr. apost. Veličanstva.

XXIII. c. kr. državna loterija za skupne vojaške dobrodelne namene.

Ta denarna loterija edina v Avstriji zakonito dopuščena, vsebuje **19.382 dobitkov v gotovini** v skupnem znesku 512.880 kron 1446 (10-1)

Glavni dobiček znaša 200.000 kron v gotovini.

Žrebanje se vrši nepreklicno dne 17. decembra 1903. — Ena srečka stane 4 krone. Srečke se dobivajo pri oddelku za državne loterije na Dunaju, III., Vordere Zollamtstrasse 7, v loter. kolekturah, tobakarnah, davčnih, poštnih, brzojavnih in železn. uradih, v menjalnicah itd.; igralni načrt za kupce brezplačno. — Srečke se pošiljajo poštne prosto.

Od e. kr. loterijskega ravnateljstva. (Oddelek za drž. loterije.)

Ljubitejši čase dobrega čaja zanteva povsodi najfinejši in najboljši čaj sveta

INDRA TEA

Melanča iz najfinejšega kitajskega, indijskega in cejlonskega čaja. Pristen le v izvirnih zavojih. — Glavna zaloga pri: **Josip Ančič, lekarnar v Ribnici.** 1252 26-2

Išče se zanesljiva ženska

srednje starosti, izvežbana v kuhanju, gospodinjstvu in nekoliko v trgovini.

Istotam

dobi službo priden in varčen

PEK

Plača po dogovoru. — Ponudbe sprejema upravnistvo „Slovenca“.

Organist

dobi takoj službo v Boštanju.

Anton Berce,

župnik. 1433 2-2

Janeza Trdine zbranih spisov

je pravkar izšla prva knjiga:

Bahovi huzarji in Iliri.

Prezanimiva epizoda iz južno-slovenske zgodovine.

Knjiga, važna za vsakega zavednega Slovenca.

Cena K 3.—, po pošti K 3'20.

Založil **L. Schwentner** v Ljubljani. 1651 26

Nakup in prodaja vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za zgube pri žrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka — **Promese** za vsako žrebanje. Kulturna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba **„MERCUR“** I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kurznih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni nasveti za doseg kolikor je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnih. 134 256